

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริตหรือในกรณีที่เกิดการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิด ความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะ ได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงาน แต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็น มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลละแม ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มี การปฏิบัติงานให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๒.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ

การพิจารณาอนุมัติ

การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการฯ

๓. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบกับระดับความ จำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลละแมที่มีประสิทธิภาพ

/๓.๑ การระบุความเสี่ยง...

๓.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ๑.ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ๒.ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ๓.ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและบริหาร

จัดการทรัพยากรภาครัฐ

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	UnKnow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว		✓

หมายเหตุ: Know Factor – ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknow Factor – ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการ
พยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังใน
ระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน
ภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่
รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	✓			

๔.เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ค่าความเสี่ยงรวม คิดจากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

๔.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑

ตารางที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนของ SHOULD
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	๒	

๔.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกับดูแล พันธมิตร ภาครีเครือข่าย ค่าที่อยู่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๔ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	๑

/ตารางที่ ๕...

ตารางที่ ๕ สรุปตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม ความจำเป็น x ความรุนแรง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อ ประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	๑	๑	๑

๕.การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน/องค์กรไม่มี
ผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/
ผู้รับมอบผลงานและยอมรับได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๖ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไป ใช้ส่วนตัว	ดี		/	

๖.แผนบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลละแ่ม ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อส่งเสริมความโปร่งใส
และป้องกันการทุจริตประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการดำเนินการบริหารความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ ส่วนตัว	-กำหนดข้อพึงปฏิบัติเพื่อเป็นกรอบสร้าง พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติไม่ นำทรัพย์สินของทางราชการทุกประเภท ไปใช้ส่วนตัว เช่น มีแบบใบอนุญาต	ต.ค.๖๓ – ก.ย.๖๔	ทุกส่วนราชการ ในสังกัด อบต.ละแ่ม

/กำหนด...

รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการดำเนินการบริหารความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคล (แบบ ๓) และแบบรายงานการใช้รถยนต์ (แบบ ๔) -กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาได้ควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ -กำหนดมาตรการให้บุคลากรในสังกัด อบต.ละแมทุกระดับ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และโปร่งใส และไม่กระทำการใดๆ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งนี้กำหนดให้มีการประเมินการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน ตลอดจนการจัดทำคู่มือการบริหารจัดการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน และการดำเนินการของ อบต.ละแม และการป้องกันการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย		